

Update doorontwikkeling ROSA

Voor:	Architectuurraad Edustandaard
Van:	Brian Dommissie, namens Beheerteam ROSA
Datum	17 oktober 2024
Betreft	Update doorontwikkeling ROSA incl. bespreek-/beslispunten

Doel

- Vaststellen van de aanpassingen in de ROSA
- Kennismaken van de voortgang op een aantal onderdelen en daarop reflecteren
- Beoordelen werkvoorraadoverzicht en mogelijk bijstellen prioriteiten en planning en/of nieuwe epics laten opvoeren.

De aanpassingen en voorstellen zijn in het QA-team van 24 september besproken en goedgekeurd. De gevraagde besluiten en acties zijn gebaseerd op de adviezen van het QA-team.

Aanpassingen in de ROSA

Epic 001-f – Onderbrengen principes Publieke Regie in de ROSA Architectuurkaders

In de bijeenkomst van de Architectuurraad van april 2024 is de AR meegenomen in de update van de ontwerpgebieden, in het bijzonder de verwerking van ontwerpprincipes en -kaders die zijn aangeleverd vanuit publieke regie Leermiddelenketen. Die zijn daarna verwerkt en die uitwerking is door het QA-team van 4 juni 2024 goedgekeurd en in de AR van 27-6-2024 is de uitwerking met een vervolproces voorgelegd. In de AR van 27-6-2024 is het vervolproces goedgekeurd te weten:

1. Leden van de architectuurraad kunnen tot 17 augustus 2024 schriftelijk reageren op het voorliggende voorstel c.q. de uitwerking in de notitie *Principes en ontwerp-kaders Publieke regie & ROSA*. Het uitblijven van reactie impliceert een akkoord met het voorliggende voorstel. De volgende stappen zijn daarna uitgevoerd:
 - De uitwerking is besproken in de werkgroep Edukoppeling met name waar het ontwerpgebied van deze werkgroep (interoperabiliteit) raakt en daaruit zijn wel reacties gekomen die echter niet de opzet in het document in de kern raakten.
 - Het QA-team was al met de inhoud akkoord gegaan op 4 juni 2024 en heeft, ook kijkend naar de afgeronde c.q. geplande stappen in het vervolproces, op 24-9-2024 dit herbevestigd.
2. Het ROSA beheerteam geeft inhoudelijke opvolging aan de schriftelijke reacties en organiseert waar nodig bilaterale of groepsgewijze afstemming met de indieners van eventuele reacties.
 - Dat is gebeurd met een kleinere delegatie van de werkgroep Edukoppeling (de zogeheten kerngroep).
3. Het ROSA beheerteam zal daarnaast het voorliggende inhoudelijke voorstel ter beoordeling afstemmen met (een vertegenwoordiging van) het BO Publieke Regie
 - Dit heeft plaatsgevonden op 1 oktober.
4. Het definitieve voorstel wordt na de zomer geagendeerd bij het Bestuurlijk overleg PR/LM (op een nader te bepalen datum) en de Architectuurraad op 17 oktober. Bij akkoord van beide gremia worden de toegevoegde architectuurkaders definitief gepubliceerd als onderdeel van de ROSA.

De stappen uit het vervolproces zijn op punt 4 na alle uitgevoerd. Bij akkoord van de AR gaan we de inhoud van het document daadwerkelijk overzetten naar de ROSA Wiki. Nog niet bekend is wanneer het Bestuurlijk Overleg LM zich hierover gaat buigen, maar ons voorstel is om de publicatie op de ROSA wiki nu wel te en te vermelden

in de statusbalk dat het nog een voorstel is dat nog moeten worden bekrachtigd in het BO PR/LM. Met het accoord van het beleidsoverleg PM/LM zal dat waarschijnlijk een hamerstuk zijn.

- Resultaat: Zie de notitie: *Principes en ontwerpkaders Publieke regie & ROSA*.

Gevraagd besluit AR:

- De verwerking van de principes Publieke regie in de ROSA (zoals uitgewerkt in de notitie) accorderen en daarna door ROSA Beheerteam laten verwerken in de ROSA wiki.
- NB na verwerking van de wijzigingen in de ROSA zullen de aangepaste modellen en pagina's in een eerstvolgende AR voorgelegd worden om definitief vast te stellen

Epic 022 – Standaarden en afspraken

Achtergrondinformatie over de doorgevoerde wijzigingen is te vinden in het document: *Notitie aanpassingen aan afsprakenpagina - 20241017*

- Resultaat: https://rosa.wikixl.nl/index.php/Standaarden_en_afspraken en https://rosa.wikixl.nl/index.php/Afspraken_en_standaarden_relevant_voor_onderwijs
- https://rosa.wikixl.nl/index.php/Standaarden_geplot_op_het_ROSA_interoperabiliteitsraamwerk (NB deze pagina is nog niet besproken in het QA-team en wordt ook nog niet ter vaststelling aan de AR aangeboden op 17-10-2024)

Gevraagd besluit AR:

- De nieuwe opzet van de pagina's "Standaarden en afspraken" vaststellen.

Aanpassingen zonder Epic

ROSA Metamodel

Zowel bij de uitwerking van het IV-domein IAM als bij het opstellen van het proces "onderwijs volgen bij meerdere onderwijsaanbieders" liep het ROSA Beheerteam aan tegen issues om deze uitwerkingen in te passen in het ROSA Metamodel. In beide gevallen was een aanpassing van de gelaagdheid van ketendomeinen en IV-domeinen gewenst om aan die issues invulling te geven. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat de gelaagdheid voor deze domeinen identiek zou moeten zijn. Aan het metamodel worden aan beide domeinen nu 4 lagen onderkend te weten:

- Domeinen: Ketendomeinen en IV-domeinen
- Toepassingsscenario's: Ketenprocesmodellen en IV-toepassingsscenario's
- Inrichtingsscenario's: Keteninrichtingsscenario's en IV-inrichtingsscenario's
- Inrichtingssjablonen: Keteninrichtingssjablonen en IV-inrichtingssjablonen
- Inrichtingen: Ketensamenwerkingen en IV-inrichtingen

Ten opzichte van het oude model verdwijnen de Toepassingspatronen (worden nu ingevuld door de inrichtingsscenario's en inrichtingsvarianten).

In een presentatie zullen we de verschillende lagen stap voor stap doornemen en wat ze inhouden. Voor wat betreft de IV-domeinen is de volgende toelichting opgesteld (en zal er naar analogie hiervan ook zo'n beschrijving gaan komen voor de ketendomeinen):

- Een **IV-domein** biedt een 'bibliotheek' van elementen (ondersteunende processen, rollen, informatieobjecten, referentiecomponenten, ketenvoorzieningen, afspraken en standaarden) die toegepast kunnen worden om een bepaald aspect van informatievoorziening in te vullen ter ondersteuning van de verschillende ketenprocessen.
- Binnen het IV-domein biedt een **IV-toepassingsscenario** een referentiemodel van ondersteunende processen voor een specifieke toepassing in het domein, met bijbehorende referentiecomponenten, informatieobjecten en rollen. Het toepassingsscenario drukt dus hier uit hoe het IV-domeinmodel in een specifieke context (de 'toepassing') gerealiseerd kan worden.

- Voor bepaalde toepassingsscenario's zijn verschillende mogelijke inrichtingen denkbaar. Een **IV-inrichtingsscenario** is een referentiemodel voor een specifieke invulling van een IV-toepassingsscenario.
- **IV-inrichtingssjablonen** bestaan uit een selectie en/of configuratie van elementen uit het meer generieke inrichtingsscenario en biedt een blauwdruk voor een concrete inrichting. Voor specifieke inrichtingssjablonen kunnen bepaalde afspraken / standaarden voorgeschreven zijn.
- Een **IV-inrichting**, ten slotte, is een herhaalbare concrete oplossing voor de invulling van een IV-inrichtingssjabloon of -scenario. In een inrichting kunnen ketenvoorzieningen icm standaarden gepositioneerd worden.

Merk overigens op dat we op dit moment al Ketendomeinen (en in een aantal gevallen ook de IV-domeinen) al in de ROSA hanteren als een soort van hoofdindeling ('bibliotheek'), wat met het huidige metamodel al in tegenspraak is. Dit zie je zowel voor de [referentiecomponenten](#), [ketenprocessen](#), [ketenvoorzieningen](#) als [standaarden en afspraken](#).

- Zie presentatie: *Toelichting aanpassingen in metamodel tbv IV-domeinenstructuur*

Gevraagd besluit AR:

- Nieuwe opzet van het metamodel accorderen en daarna door ROSA Beheerteam laten verwerken in de ROSA wiki.

NB na verwerking van de wijzigingen in de ROSA zullen de aangepaste modellen en pagina's in een eerstvolgende AR voorgelegd worden om definitief vast te stellen.

KOI-model

Zie voor de huidige uitwerking: https://rosa.wikixl.nl/index.php/Kernmodel_Onderwijsinformatie

Zie de notitie *Wijzigingsvoorstel KOI-model - AR 20241017*

Gevraagd besluit AR:

- De aanpassing van het KOI-model met het KOI-object "onderwijsresultaat" accorderen.
- De naamgeving van KOI-objecten voorzien van de toevoeging "(koi)" om verwarring met gelijknamige informatieobjecten c.q. begrippen te voorkomen.

ROSA Begrippenkader

Er worden 13 begrippen voorgelegd vanuit het Redactieteam ROSA Begrippenkader. Voor de onderbouwing van het opnemen van deze begrippen (of de wijzigingen die zijn gedaan in reeds vastgesteld begrippen zie de notitie: *Wijzigingsvoorstel begrippen - AR 2024102024*

- Resultaat:
https://rosa.wikixl.nl/index.php/Special:GegevensBekijken/Begrippen?_single&Status=Voorgesteld

Gevraagd besluit AR:

- De 13 voorgestelde begrippen vaststellen of anders voorstellen tot aanpassing doen.

Werkvoorraadoverzicht

Het meeste recente werkvoorraadoverzicht staat op <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Werkvoorraadoverzicht>. Naast de hierboven beschreven aanpassingen en voortgang wordt er gewerkt aan of gaat er gestart worden met de volgende Epics:

- Verdere invulling van ontwerpgebied Interoperabiliteit, met focus op technische interoperabiliteit, door de werkgroep Edukoppeling (Epic 001-c).
- Afronden van het ontwerpgebied Digitale identiteiten en van het IV-domein IAM incl. de daaronder vallende scenario's.

- Uitwerking in concept van het Ketenprocesmodel Administreren en monitoren resultaten (Voorheen getiteld: Resultaten uit het onderwijs) (Epic 036) is gereed. Afstemmen en afronden in 2024 is gepland.
- Ketenprocesmodel "Onderwijs volgen bij meerdere onderwijsaanbieders" (ROSA-Epic 034). Scope en aanpak voor uitwerking (nl. als keteninrichtingsscenario en mogelijk ook keteninrichtingsvarianten) zijn nu bepaald.
- Omzetten van het ROSA Begrippenkader naar de NL-SBB standaard incl. het in gebruik nemen van de aangepaste Begrippeneditor.

Gevraagde reactie AR:

- Zijn er aanpassingen in planning en/of prioritering nodig?